

Bekijk dit bericht in je browser

CEGESOMA - Rijksarchief

NIEUWSBRIEF

Nr 77 - September 2022

NIEUWS

BEVRAGING

Beschikt u over informatie of over archiefmateriaal dat verband houdt met de rol van de NMBS bij de deportaties tijdens de Tweede Wereldoorlog? Aarzel dan niet om ons te contacteren.

► Lees meer

COLLECTIE

Van 3 tot 7 oktober 2022 zullen de collecties van het CegeSoma in de Luchtvaartsquare en in het depot Cuvelier niet beschikbaar zijn.

► Lees meer

AGENDA

STUDIEDAG (IN HET FRANS)

Het CegeSoma en het Rijksarchief in Luik nodigen jullie uit op 17 oktober om nieuwe onderzoeksinstrumenten en -benaderingen te ontdekken voor de studie over het verzet tijdens de Tweede Wereldoorlog.

► Lees meer

ONTMOETING PUBLIEKSGESCHIEDENIS

Afspraak op 19 oktober in het CegeSoma voor een conferentie-debat met Guy Coppieters als gast. Dirk Luyten interviewt hem over de energiecrisis van 1945... Herkenbaar?

► Lees meer

COLLOQUIUM

Op 7 en 8 november bent u welkom op het (Engelstalige/Franstalige) colloquium “Cultureel leven en media in bezet West-Europa (1940-1945)”. Ontdek het rijk en gevarieerd programma.

► [Lees meer](#)

ONDERZOEK

PROJECT VERZET IN VLAANDEREN

Het Onafhankelijkheidsfront in Vlaanderen tijdens de Tweede Wereldoorlog: een kwalitatieve studie is onderweg.

► [Lees meer](#)

RAPPORT COLLOQUIUM

Een (Engelstalig) rapport van de conferentie 'The Great(er) War of Military Occupations in Europe' (CegeSoma, 23-25 juni 2022) geschreven door Nico Wouters, is nu beschikbaar op de blogsectie van de *Occupation Network website*.

► [Lees meer](#)

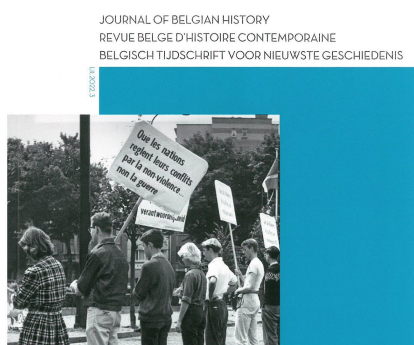

PUBLICATIE

BTNG

Het recente nummer (2022/3) van het *Belgisch Tijdschrift voor Nieuwste Geschiedenis* is zopas verschenen.

► [Lees meer](#)

Luchtvaartsquare 29 / B-1070 Brussel / België
Copyright © CegeSoma / Rijksarchief, *alle rechten voorbehouden*

[Je profiel aanpassen](#) - [Uitschrijven](#)

Flexmail

[Home](#) » [News](#) » Bestandscontrole in het CegeSoma van 3 tot en met 7 oktober 2022

Bestandscontrole in het CegeSoma van 3 tot en met 7 oktober 2022

In de eerste week van oktober zal het personeel van CegeSoma een algemene en grondige bestandscontrole uitvoeren van haar collecties bewaard in de Luchtvaartsquare en in ARA2. Deze operatie kon sinds 2019 niet meer uitgevoerd worden vanwege de pandemie. Concreet betekent dit dat de leeszaal van het CegeSoma gewoon geopend zal zijn van dinsdag tot en met vrijdag, maar dat het in die periode niet mogelijk zal zijn om boeken, tijdschriften, brochures e.d. te raadplegen. In die week zal het evenmin mogelijk zijn om archieven van het CegeSoma aan te vragen. Wij danken u voor uw begrip.

[Ander nieuws](#)

[Sluitingsdagen CegeSoma/Rijksarchief - najaar 2022](#)

[Rijksarchief te Luik: Studiedag over het verzet](#)

[Neem deel aan een wetenschappelijke enquête :](#)

[Het nieuwe nummer van het BTNG \(2022-3\)](#)

[Onderzoek : de NMBS en de deportaties tijdens WOII](#)

[EHRI-PP General Partner Meeting Praag 17 mei 2022](#)

[De prijs 2021 van de 'Stichting Geheim Leger 1940-1945' en de prijs 2021 van de 'Stichting Gérard](#)

Willemot'.

De slag om de Ardennen anders bekeken

DRIE VRAGEN AAN ... Gertjan Desmet,

Nieuwe catalogus voor de bibliotheek van het CegeSoma

© CegeSoma | Luchtvaartsquare 29, 1070 Anderlecht | 02 556 92 11

[Home](#) » [Event](#) » [Het verzet : nieuwe hulpmiddelen, nieuwe benaderingen](#)

Het verzet : nieuwe hulpmiddelen, nieuwe benaderingen

Studiedag in het Rijksarchief in Luik

Wereldoorlog II [Studiedag](#)

Het CegeSoma/Rijksarchief en het Rijksarchief in Luik hebben het genoegen u uit te nodigen op maandag 17 oktober in het Rijksarchief in Luik voor een studiedag over de vele hulpmiddelen die de laatste jaren ontwikkeld werden om de geschiedenis van het verzet in België tijdens de Tweede Wereldoorlog ingrijpend te hernieuwen. Tijdens de studiedag zal duidelijk worden dat die hulpmiddelen (zoals bijvoorbeeld [BelgiumWWII](#), [Wikibase Verzet](#), [Was opa een held?](#), archieven sinds kort toegankelijk voor wetenschappelijk onderzoek) een beter inzicht geven over de inzet van duizenden mannen en vrouwen die niet aarzelden hun leven te wagen om de bezetter uit het land te verjagen. In verschillende bijdragen zal het specifieke geval van Luik aan bod komen. Luik wordt terecht beschouwd als een bolwerk van het verzet, maar tot nu toe ontbreekt een omvattende synthese hierover.

PROGRAMMA

- 9u00 – 9u20: Onthaal
- 9u20 – 9u30 : Voorstelling van de dag
- 9u30 – 10u00 : La Résistance en Belgique et ses sources (Fabrice Maerten, CegeSoma)
- 10u00 – 10u20 : Le site Belgium WWII et sa section « Résistance » (Chantal Kesteloot, CegeSoma)
- 10u20 – 10u50 : Vragenronde

- 10u50 – 11u10 : Koffiepauze
- 11u10 – 11u20 : La mémoire de la Résistance en province de Liège : les archives des associations patriotiques (Anne Jacquemin, AEL)
- 11u20 – 11u40 : Destins de résistants dans les enquêtes du Parquet de Verviers sur les personnes présumées décédées pendant la Seconde Guerre mondiale (Bernard Wilkin, AEL)
- 11u40 – 12u00 : Vragenronde
- 12u00 – 13u00 : Lunchpauze
- 13u00 – 13u20 : Les archives de la Résistance, un fondement des collections de l'Institut d'histoire ouvrière, économique et sociale (IHOES). Aperçu de quelques fonds remarquables (Micheline Zanatta, IHOES)
- 13u20 – 13u40 : Le projet Wikibase Résistance (Anne Chardonens, CegeSoma)
- 13u40 – 14u00 : Vragenronde
- 14u00 – 14u20 : Koffiepauze
- 14u20 – 15u00 : Keuze uit themagroepen :
 - Comment s'y prendre pour retracer l'histoire de la Résistance dans sa commune ? (Fabrice Maerten, CegeSoma)
 - Comment enrichir et valoriser l'histoire et la mémoire de la Résistance aujourd'hui ? Les exemples des collectes de témoignages de l'IHOES et de la démarche d'éducation à la Résistance et à la citoyenneté des Territoires de la Mémoire (Lionel Vanvelthem, IHOES - Benjamin Blaise & Julien Paulus, Territoires de la Mémoire)
 - Comment mettre en œuvre des projets concrets d'exploitation des résultats engrangés via des publications, des expositions... ? (Chantal Kesteloot, CegeSoma)
 - Comment s'y prendre pour retracer l'histoire de la Résistance dans sa famille ? (Vincent Vagman, Projet-Histoire)
- 15u00 – 15u20 : Uitwisseling tussen de themagroepen
- 15u20 – 15u30 : Slotbeschouwingen
- 15u30 – 16u00 : Afscheidsdrankje

17/10/2022 - 09:00 – 16:00

PRAKTISCHE INFO

- ▶ **Waar ?**: Rijksarchief Luik, rue du Chéra, 79 - 4000 Luik
- ▶ **Toegang** : Station Luik-Guillemins – dan bus nr. 20 tot place du Batty , dan 5 minuten te voet (anders 20 minuten bergop te voet). Mogelijkheid tot gratis parkeren ter plaatse.
- ▶ **Wanneer ?**: Maandag 17 oktober 2022 (9u00 – 16u00)
- ▶ **Taal van de studiedag** : Frans
- ▶ **Inschrijving** : verplicht, uiterlijk op woensdag 12 oktober 2022: isabelle.ponteville@arch.be of 02.556.92.11
- ▶ **Deelname met lunch** : 15,00 €. Vooraf te betalen op bankrekening IBAN: BE20 6792 0046 5856 - B.I.C.: PCHQBEBB (+ mededeling: 17/10 NAAM + Voornaam). De betaling geldt als inschrijving.

Aarzel niet om deze uitnodiging verder te verspreiden!

TREFWOORDEN

[Heemkunde](#) [publieksgeschiedenis](#) [Dagelijks leven](#) [archief](#) [digital humanities](#) [verzet](#)

[Collectief geheugen](#)

© CegeSoma | Luchtvaartsquare 29, 1070 Anderlecht | 02 556 92 11

[Home](#) » [Event](#) » De energiecrisis: een "déjà vu" gevoel

De energiecrisis: een "déjà vu" gevoel

Ontmoeting Publieksgeschiedenis van het CegeSoma (2022-4)

Wereldoorlog II [Conferentie](#)

Lezing met debat; genodigde: Guy Coppieters (Rijksarchief)

Debat gemodereerd door Dirk Luyten (CegeSoma/Rijksarchief)

De euforie van de bevrijding in september 1944 is slechts van korte duur. De oorlog slaapt aan en er heerst chaos. België is door zijn (kolen)voorraden heen en met een energiecrisis zonder voorgaande lijkt een barre winter onvermijdelijk. Tegen deze achtergrond klinkt de roep om een "sterke" figuur almaar luider. Op 12 februari 1945 wordt Achille Van Acker Eerste Minister en hij werpt zich op als "redder" van de natie. Hij is een handig strateeg inzake communicatie en wordt beschouwd als een erg invloedrijke politicus. Hij gaat de geschiedenis in als vader van de sociale zekerheid en van de "Kolenslag". Maar wat is daarvan waar? Recent onderzoek over de "Kolenslag" haalt deze beeldvorming onderuit. Op economisch vlak is Van Acker niet die grote vernieuwer, maar vooral de man van de restauratie van het vooroorlogse België. De noodzakelijke structuurhervormingen in de steenkoolsector blijven uit.

De mijnwerkers betalen een hoge prijs op sociaal vlak, terwijl de mijnbazen de sector blijven controleren via een strategie van zelfregulering. De politieke wereld staat machteloos en krijgt het energievraagstuk decennialang maar

niet onder controle.

Het CegeSoma nodigt u uit op zijn vierde bijeenkomst Publieksgeschiedenis om u te verdiepen in deze complexe periode in onze geschiedenis die echo's oproept bij de huidige moeilijkheden van ons land inzake energievoorziening.

Guy Coppieters is doctor in de geschiedenis. Hij promoveerde in 2017 aan de VUB met een onderzoek naar de machtsverhoudingen in de Belgische steenkoolnijverheid tijdens de eerste helft van de 20ste eeuw. Sinds 2000 is hij als archivaris verbonden aan het Algemeen Rijksarchief in Brussel waar hij werkt aan de ontsluiting van politieke, economische en koloniale archieven. Momenteel richt zijn onderzoek zich in hoofdzaak op de besluitvorming op federaal niveau, in het bijzonder de archieven van de Ministerraad en de Ministeriële Comités.

Dirk Luyten behaalde een doctoraat in de geschiedenis aan de VUB. Zijn onderzoeksdomeinen zijn de sociale politiek en de arbeidsverhoudingen, de geschiedenis van het recht (vooral sociaal recht en strafrecht), de sociaal-economische geschiedenis van de Tweede Wereldoorlog en de bestraffing van de collaboratie na de Tweede Wereldoorlog. Hij coördineert de onderzoekssector in het CegeSoma.

19/10/2022 - 12:30 – 14:00

PRAKTISCHE INFO

Waar: Conferentiezaal van het CegeSoma, Luchtvaartsquare 29 – 1070 Brussel

Wanneer: woensdag 19 oktober 2022 (12.30 – 14.00)

Inschrijven verplicht isabelle.ponteville@arch.be of telefonisch op nummer 02.556.92.11

Aarzel niet om ook andere geïnteresseerden mee te vragen !

© CegeSoma | Luchtvaartsquare 29, 1070 Anderlecht | 02 556 92 11

[Home](#) » [Event](#) » [Media en het culturele leven in bezet West-Europa \(1940-1945\)](#)

Media en het culturele leven in bezet West-Europa (1940-1945)

Colloquium

Wereldoorlog II [Colloquium](#)

Pers, radio, film, literatuur, theater, live amusement... In het door het Derde Rijk bezette Europa werden al deze terreinen strikt gecontroleerd door het nationaalsocialistische apparaat. Hun geschiedenis is dus nauw verbonden. In het historisch onderzoek worden deze media- en cultuursectoren echter zelden samen behandeld. **Het colloquium "Cultureel leven en media in bezet West-Europa (1940-1945)" brengt onderzoekers samen die gespecialiseerd zijn inzake media en het culturele leven onder de Duitse bezetting vanuit een internationale invalshoek.** De focus ligt op de casussen van België, Frankrijk, Luxemburg en Nederland. Dit maakt een vergelijking mogelijk tussen regio's met een verschillend bezettingsregime: een Duits militair bestuur, een Duits burgerlijk bestuur of eenvoudigweg een Duitse annexatie.

Dit colloquium, waarvoor wij u graag uitnodigen, vindt plaats in CegeSoma op 7 en 8 november 2022 en brengt zowel specialisten als beginnende onderzoekers samen. Het onderzoek wordt gepresenteerd in het Engels of in het Frans. Elke presentatie duurt 20 minuten en wordt gevolgd door een paneldiscussie.

Het wordt gesponsord door de Wetenschappelijke Onderzoeksgemeenschap 'Spektakelcultuur - Cultures of the Spectacle' (FWO Vlaanderen), in samenwerking met het Studie- en Documentatiecentrum Oorlog en Hedendaagse Maatschappij (CegeSoma), het Instituut voor Mediastudies (IMS, KULeuven) en het *Institut de Recherches*

Historiques du Septentrion (IRHiS, UMR 8529 - Université de Lille). Het FWO verleent extra ondersteuning.

07/11/2022 - 09:30 – 08/11/2022 - 17:00

PRAKTISCHE INFORMATIE

Wanneer: 7 en 8 november 2022 (9u30 – 17u00)

Waar: CegeSoma, Luchtvaartsquare 29 – 1070 Brussel

Deelname: 15,00 euro per dag (lunch en koffiepauzes inbegrepen) – speciaal studententarief: 10,00 euro per dag

Inschrijving: verplicht tegen uiterlijk 2 november 2022 via isabelle.ponteville@arch.be of 02.556.92.11 – vermelden of u op 7 of 8 november komt of op beide dagen. Alles aub op voorhand betalen op de rekening van het CegeSoma : IBAN: BE12 6792 0045 0092 - BIC: PCHQBEBB + als mededeling 7 en/of 8 november 2022 + naam en voornaam. De betaling geldt als inschrijving.

LINK NAAR HET PROGRAMMA

Organisatiecomité:

- Louis Fortemps (*Université de Lille* – KULeuven)
- Roel Vande Winkel (KULeuven)
- Chantal Kesteloot (CegeSoma/Rijksarchief)

Hoofdtal (Hoofdtalen)

Engels

Frans

Partner(s)

© CegeSoma | Luchtvaartsquare 29, 1070 Anderlecht | 02 556 92 11

[Home](#) » [Project](#) » [Verzet in Vlaanderen \(2022 - \)](#)

Verzet in Vlaanderen (2022 -)

Het Onafhankelijkheidsfront in Vlaanderen tijdens WO2. Een aanzet tot een kwalitatief onderzoek van de verzetsbeweging in 7 Vlaamse centrumsteden.

World War II

“In Franstalig België voerde men verzet, in Vlaanderen werd gecollaboreerd”: het is een torenhoog cliché over de Tweede Wereldoorlog dat vandaag nog altijd bestaat. De historische realiteit is heel wat genuanceerder. De laatste jaren is er terecht steeds meer aandacht voor het verzet dat ook in Vlaanderen actief was. Het CegeSoma houdt via diverse initiatieven dit onderzoek levend.

Onderzoekster [An Rydant](#) voert **een onderzoek uit naar het Onafhankelijkheidsfront in middelgrote Vlaamse steden**. Zij kijkt naar het ontstaan en de ontwikkeling, de samenwerking tussen verschillende maatschappelijke groepen en de manier van aanwerven, de vormen van verzet en de impact van de Duitse repressie. Eén van de centrale vragen draait rond de lokale specificiteit van het verzet, vanuit de vergelijking van deze middelgrote steden. Haar onderzoek zal leiden tot een wetenschappelijk artikel.

In april 2022 publiceerde het Belgisch Tijdschrift voor Nieuwste Geschiedenis [een themanummer over het verzet](#) onder redactie van Babette Weyns (UGent) en Michèle Corthals (UAntwerpen). Dit nummer bevat onder meer de eerste synthese van het verzet in Gent (Bruno De Wever en Caroline Steen) en een artikel van Marnix Beyen over het verzet in de Vlaams-Brabantse gemeente Wijgmaal.

Bruno de Wever (UGent) en [Nico Wouters](#) (CegeSoma) werken momenteel ook aan een grote synthese van het verzet in Vlaanderen die in 2024 moet afgerond worden. Het onderzoek van An Rydant en van De Wever/Wouters wordt deels mogelijk gemaakt via de steun van de gift van de vzw Witte Brigade/Fidelio.

Project Manager(s)

Projectmedewerker(s)

© CegeSoma | Luchtvaartsquare 29, 1070 Anderlecht | 02 556 92 11

Occupation Studies

Conference Report: The Great(er) War of Military Occupations

Nico Wouters, CegeSoma (State Archives, Belgium) and University of Ghent

The three-day Brussels conference 'The Great(er) War of Military Occupations in Europe: Antecedents, Experiences and Legacies' (24-26 June 2022) showed its potential through its bold speaker-selection and clever programme design. The organisers are to be applauded for their focus on some lesser-known cases of occupation in central, eastern and southern Europe, the high number of younger scholars presenting new results, the inclusion of cases after 1918, and a balanced set of thematic sessions.

As convener Emmanuel Debruyne pointed out in his opening talk, the study of the First World War (and the 'wars after the war') led to the gradual creation after 2000 of an international network of historians, in part around the *Historial de la Grande Guerre of Péronne*, and received a further boost during the centenary commemorative years (2014-18). This 'Greater(er) War occupations' conference in Brussels was therefore one further step in a longer continuum. The conference organisers were not aiming to devise any neat categorization for a model-based approach to occupation, but rather seeking to examine in depth different cases of occupation to find the cross-cutting points between them as part of an exercise in synchronic comparison. Sophie De Schaepdrijver would later reiterate this sentiment in her concluding remarks. She stressed that those contributing to the conference were looking to analyse recurrent mechanisms in occupations – such as mechanisms of claims-making, logistics, or the strength of local government. In studying these mechanisms, one can accept the 'messy contingencies' of occupations as an added value rather than as a nuisance disrupting a general theoretical model. She added that a conceptual 'toolbox' is more useful for scholars studying occupations than a fit-all model.

The conference's thematic sessions were designed around established topics (such as 'notables' or 'experiences') as well as newer themes picking up more recent historiographical concerns (such as 'environment', 'ethnic engineering' and 'biopolitics'). These themes made the discussions cohere, while at the same time allowing for a fruitful spill-over and connection to other themes over several days. One of the strongest points of this conference was the focus on lesser-known occupation cases, often presented by younger scholars, such as the Italian as well as Austro-Hungarian occupations of Albania, the allied occupation of Macedonia, the German occupation of northern Ober Ost (Latvia), and the Russian occupation of Ottoman territories. To many senior scholars, occupations such as the case of the Italian occupation of Epirus analysed by Christopher Kinley were completely new, indicating the relevance of integrating non-published work in conferences such as this.

Common themes

Perhaps one of the most frequently mentioned points throughout the conference was the overarching importance of the temporal perspectives and objectives of an occupier for any historical analysis: whether an occupation was explicitly meant to be temporary or if more permanent objectives were dominant (such as outright annexation, the creation or maintenance of a sphere of influence or conscious empire-building). Political scientist Gilad Ben-Nun and historian Reinhold Zilch both presented very different general typologies of occupations, though they were both largely based on this basic insight on the significance of the occupier's perspective on the duration of an occupation. Ben-Nun for example, used the distinction between neighbouring military occupations (in adjacent territories) and remote military occupations, suggesting that the first type was more likely to work towards permanent conquest. He also made the point that for most of the twentieth century (1945-1967 excluded), occupations were mostly conquests under another name.

However, in-depth examination of historical cases opens up the many contradictory policies and dynamics that defy such typologies, certainly in the many fluid borderland regions of 1914. Certain cultural policies could be interpreted as intended to achieve permanent changes and long-term objectives but they could also be seen as propaganda designed to assist the war effort ('the civilizing war'). Similarly, building roads and infrastructure in an occupied territory might seem to be a longer-term investment but could also serve the short-term needs of a war economy. The many brutal forms of ethnic engineering on the other hand – repressive identity politics (for instance in the field of language, education, and religion) and massive deportations of population groups – were clearly meant to create some permanent change whatever the exact future status of the territory. It seemed clear that different occupying military bodies and/or political actors simultaneously held opposing views and that occupation objectives were in constant flux as contexts changed. Occupation policies could also be highly dynamic and reactive, as occupiers were confronted with opponents who invoked, aroused, and exploited national or regional movements in the occupied territories (e.g. by making promises for future independence). This in turn provoked stronger, and sometimes improvised counter policies from the occupiers. The agency of the occupied should not be underestimated here as well, as stressed by Jan Naert in his paper on mayors in occupied Belgium and France, and echoed in a session conclusion by Tamara Scheer. Markus Pöhlmann remarked pointedly that 'there was no German Schlieffen plan for the occupations', meaning of course that armies were not trained to manage occupied

territories. Most occupations during WWI happened rather unexpectedly and there was therefore by necessity considerable openness as to the final outcome. Having due regard for the dynamic nature of occupation perspectives should therefore prevent one from studying occupations in an ahistorical fashion, using retroactive categories. The long-term project for Italy, for example, was to become the dominant Mediterranean power after a future peace agreement, but the specific shape or form would have to depend on the unpredictable final fate of the Ottoman Empire. The Italian government itself could probably not have explained whether their occupation of Albania was meant to be a colony, a temporary safety buffer, a stepping stone towards some kind of mandate territory or preparation for full annexation: but then, as Vanda Wilcox pointed out, this very lack of definition and clear strategy was a characteristic feature of Italian imperialism.

A second recurring theme was the importance of studying the financial economy of occupation, and how it impacted the political, military or geopolitical rationale. As (amongst others) Vanda Wilcox and Christian Westerhoff pointed out: an occupation during this Great(er) War could easily cost more than the benefits it delivered to the occupier and therefore be counterproductive from a military point of view. The Italian occupation of Albania drained funds as well as military personnel while yielding little extra value in terms of production, foodstuff or raw materials and the same can be said of the German occupation of Russian territory in 1917-1918. Simple logic would dictate that any occupation in wartime needs to create stable order before exploiting the territory for 'resources', but Marco Mondini added a third rationale that motivated some occupiers: to exact radical punishment of enemies so as to permanently 'demodernize' them. Here one encounters violence under occupation in its different manifestations – instrumental violence, functional military violence, vengeance, ideological violence, escalation processes etc. – and its use by different actors (foremost but not only the occupier). The financial and economic cost-benefit analysis of any occupation when correlated to the different objectives – and the appropriate methods for such an analysis – remains an essential question for the study of all cases of occupation.

Concluding comments

In her concluding comments, Sophie De Schaepdrijver distinguished two main, non-mutually exclusive ways in which scholars approach the study of WWI occupations. The first is to study military occupations as a dimension of the Great (or Greater) War. The second is to study the military occupations of WWI Europe as an episode in imperial rule, a halfway house between 'new imperialism' and the mandate system. The first approach places occupied territories firmly in relation to the military front and the home front, as what she terms a 'third space' (for example in her earlier post on this blog on '[The Great War's Third Space](#)'). The second approach views occupations mainly as ways in which imperial regimes try to extend their power, an approach which inevitably leads to a comparison with colonial rule. To paraphrase De Schaepdrijver: 'we all do both, but we all tend to tilt towards one or the other' (she herself clearly tilts towards occupations within the framework of war). In a sweeping overview she connected the dots between all sessions, adding several underdiscussed but nevertheless essential topics. These included for instance the extent of the state monopoly on legal violence under occupation; the relevance of Karma Nabulsi's distinction between martial, Grotian or republican visions of war; and the theme of occupation and gender. I wholeheartedly agree with her final statement (which I paraphrase): 'We can study occupations in WWI Europe as a whole and as a subject on its own, not just as a series of side-effects of war that were unrelated among themselves'.

As a specialist in Second, rather than First World War occupations, trying to understand the relevance of insights gained from the Great(er) War of Military Occupations for the study of the occupations of 1937-1951 (and to help provide a wider view on modern occupations more generally), I ended up with a three-level analytical framework. De Schaepdrijver's remarks, calling for conscious heuristic awareness of one's main entry point to the study of occupation (e.g. war or imperial rule) could provide the highest level. The middle level can then comprise empirical categorizations of occupations, as a toolbox to gather key characteristics of occupations to make them more understandable and, as a consequence, enable diachronic comparisons (e.g. the perspectives and objectives of the occupier, the financial economy of occupation, or the level and nature of violence). On the third and 'lowest' level, cross-cutting yet specific themes could help determine the practical selection of cases for further study. There are many possibilities of course, and one of my personal choices would be the theme of forced or coerced labour in its many different iterations in the first half of the twentieth century and beyond. Finally, this short review does not do this superb conference justice and I hope to see some of the results published in the near future.

Photo credits:

Cover picture: German Empire, State Loan Bank in Kowno (Kaunas), 1000 Mark (1918) circulated from 1918 to 1922 in Lithuania, Latvia, and Poland.

Source: Wikimedia Commons. Image by Godot 13

[https://commons.wikimedia.org/wiki/File:GER-R134-Darlehnkassenschein-1000_Mark_\(1918\).jpg](https://commons.wikimedia.org/wiki/File:GER-R134-Darlehnkassenschein-1000_Mark_(1918).jpg)

[National Numismatic Collection](#), [National Museum of American History](#).

Nico Wouters is head of CegeSoma (State Archives, Belgium) and Associated Professor at the University of Ghent.

Recent Posts

PhD Workshop Report: Experiencing and Remembering Mass Violence

Conference Report: The Great(er) War of Military Occupations

Japanese (Un)preparedness for the Occupation of Malaya

Ukrainian Historical Memories of Resistance to Occupation

The Prospects for a Russian Occupation of Ukraine: How will it go and how will it end?

Recent Comments

Peter James Howson on The Lived Experience: Personal Memories of Occupation in the British Zone of Germany after the Second World War

Christopher Knowles on The Changing Face of 'Occupation Studies'

Rev Dr Peter Howson on Military Government as a System of Rule: Peculiarities and Paradoxes

Félix Streicher contributes to Occupation Studies Research Network | FASoS Weekly on Second-class Occupiers?

Colin Robinson on Second-class Occupiers?

Archives

October 2022

September 2022

August 2022

July 2022

June 2022

May 2022

April 2022

February 2022

January 2022

December 2021

November 2021

October 2021

September 2021

August 2021

July 2021

Categories

Case Study

Conceptual

Conference

Daily Life

Germany

Hague Regulations

Law

Luxembourg

Methodology

Seminar Report

Social Elites

Ukraine

Uses for the Present

WW1

Meta

Log in

Entries feed

Comments feed

WordPress.org

[Home](#) » [News](#) » Het nieuwe nummer van het BTNG (2022-3)

Het nieuwe nummer van het BTNG (2022-3)

Na het dubbelnummer over het verzet omvat dit nummer vier bijdragen over uiteenlopende thema's.

In het eerste artikel gebruikt Christoph De Spiegeleer (hoofdonderzoeker van Liberas in Gent en gastprofessor aan de Vrije Universiteit Brussel) de casus van historicus Jules Bosmans (1851-1928) voor een onderzoek over het bredere antiklerikalisme aan het begin van de 20ste eeuw in België. Nadat Bosmans uittrad als priester schreef hij polemische antiklerikale publicaties. De Spiegeleer analyseert de impact en het bereik van dit soort geschriften.

Het tweede artikel is van de hand van Michael Auwers (historicus bij het CegeSoma/Rijksarchief). Naar aanleiding van de vijfenzeventigste verjaardag van het begin van de Koude Oorlog analyseert hij via een breed overzicht hoe historici de Belgische dimensies in de geschiedenis van de Koude Oorlog hebben onderzocht en erover hebben gepubliceerd. Op basis hiervan besluit zijn artikel met pistes voor verder onderzoek.

De derde bijdrage komt van Serena Pacchiani (Universiteit van Firenze en Université Libre de Bruxelles). Haar artikel is gebaseerd op haar doctoraatsonderzoek over de studie van emblematische architectuur als ideologische representatie. Haar concrete casus is de Italiaanse afdeling op de Wereldtentoonstelling van 1935 in Brussel en meer bepaald de rol van algemeen commissaris Giuseppe Volpi di Misurata. Pacchiani stelt de vraag of en in welke mate deze tentoonstelling een uithangbord was voor het fascistische regime of eerder een uiting van de macht van de industrieën.

In het vierde artikel analyseert Dries Goedertier (doctorandus aan de Universiteit Gent) de strijd tussen vakbonden en werkgeversorganisaties tussen 1945 en 1974 om de controle over de zogenaamde 'kaders'. Dat was een nieuwe groep van professionele technici (zoals ingenieurs) en managers die in de jaren 1950 en 1960 een centrale rol gingen spelen in de organisatie van de sociale arbeidsverhoudingen.

Wil u graag een exemplaar ? Stuur dan een e-mail naar cegesoma@arch.be of naar hilde.keppens@arch.be.

Ander nieuws

[Sluitingsdagen CegeSoma/Rijksarchief - najaar 2022](#)

[Rijksarchief te Luik: Studiedag over het verzet](#)

[Neem deel aan een wetenschappelijke enquête :](#)

[Onderzoek : de NMBS en de deportaties tijdens WOII](#)

[EHRI-PP General Partner Meeting Praag 17 mei 2022](#)

[De prijs 2021 van de 'Stichting Geheim Leger 1940-1945' en de prijs 2021 van de 'Stichting Gérard Willemot'.](#)

[De slag om de Ardennen anders bekeken](#)

[DRIE VRAGEN AAN ... Gertjan Desmet,](#)

[Nieuwe catalogus voor de bibliotheek van het CegeSoma](#)

© CegeSoma | Luchtvaartsquare 29, 1070 Anderlecht | 02 556 92 11